

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-10-18

Vår referens

Martin Svensson

Controller

martin.svensson4@malmö.se

Remiss Finansdepartementet - Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)

STK-2024-1102

Sammanfattning

Malmö stad har av Finansdepartementet fått möjlighet att lämna synpunkter på utredningen Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50). Remissvar ska vara Finansdepartementet tillhanda senast den 8 november 2024.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Finansdepartementet.

Beslutsunderlag

- Remiss Finansdepartementet - Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)
- Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50) del 1
- Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50) del 2
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 241021 Remiss Finansdepartementet - Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)
- Förslag till yttrande KSAU 241021 Remiss Finansdepartementet - Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-10-21

Kommunstyrelsen 2024-10-30

Beslutet skickas till

Finansdepartementet
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Inledning

Malmö stad har av Finansdepartementet fått möjlighet att lämna synpunkter på utredningen SOU 2024:50 ”Nätt och jämnt – likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn”. Remissvar ska vara Finansdepartementet tillhanda senast den 8 november 2024. Stadskontoret föreslår att Malmö stad lämnar yttrande över de delar som berör kommuner men inte över de delar som berör utjämningen mellan regioner.

Utredningens uppdrag var att:

- Genomföra en bred översyn av hela utjämningssystemet innefattande huvudsakligen inkomstutjämning, kostnadsutjämning, LSS-utjämning
- Se över vilka av dagens riktade statsbidrag som skulle kunna inordnas i det generella statsbidraget
- Lämna förslag på åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser
- Lämna förslag på åtgärder för att minska risken för negativa bieffekter av inkomstutjämningen på tillväxten

Förändringarna föreslås genomföras från och med 1 januari 2026.

Under beredningen av detta ärende har stadskontoret inhämtat information från ett antal förvaltningar i Malmö stad. Stadskontoret har också tagit del av SKR:s remisskonferens om utredningen samt haft kontakt med företrädare för utredningen.

Tjänsteskrivelsen fokuserar huvudsakligen på utredningens förslag till förändringar. Förslagen är citerade och inramade i en ruta. Efter förslagen framgår eventuella ekonomiska effekter av förslagen samt slutligen stadskontorets kommentarer och bedömningar angående förslagen. I själva yttrandet framgår vilka av utredningens förslag som stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen yttrar sig om. Tjänsteskrivelsen avslutas med en sammanfattning av de ekonomiska konsekvenserna för Malmö stad av förslagen.

Dagens system för kommunalekonomisk utjämning

Kommunerna och regionerna ansvarar för en stor del av den offentliga verksamheten, såsom välfärdstjänster inom skola, hälso- och sjukvård och omsorg, kollektivtrafik, vattenförsörjning, renhållning med mera. Alla kommuner respektive alla regioner har samma uppdrag. Alla invånare ska ha tillgång till en god och likvärdig välfärd, oavsett var i landet man bor. Samtidigt skiljer sig förutsättningarna åt mellan olika kommuner och mellan olika regioner när det gäller exempelvis skattekraft, folkmängd, åldersstruktur, bebyggelsestruktur och socioekonomi, såsom befolkningens utbildningsbakgrund och inkomst.

Dessa strukturella skillnader leder till att de ekonomiska förutsättningarna är olika, både på intäkts- och kostnadssidan. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet syftar till att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla välfärd och annan samhällsservice, trots skillnader.

Det kommunalekonomiska utjämningsystemet är reglerat i såväl lag som förordning och består övergripande av nedanstående delar:

- **Inkomstutjämning** som utjämnar för skillnader i skattekraft och garanterar kommunerna en skattekraft motsvarande 115 procent av genomsnittliga skattekraften i riket
- **Kostnadsutjämningen** som utjämnar för skillnader i strukturella behov och kostnader. Inom kostnadsutjämningen finns också en ersättning för eftersläpning som kompenserar snabbväxande kommuner för att utjämningen beräknas utifrån antalet invånare den 1 november året innan utjämningsåret. Utan en ersättning för eftersläpning skulle en kommun inte få några intäkter för den tillkommande befolkningen, samtidigt som kommunens kostnader ökar.
- **Strukturbidrag** som betalas ut till vissa kommuner och regioner som kompensation för delmodeller som inte längre ingår i kostnadsutjämningen
- **Införandebidrag** vars syfte är att tillfälligt begränsa negativa effekter av förändringar i utjämningsystemet
- **Regleringsposten** som reglerar kostnaden för utjämningen mot anslagsnivån i statens budget. Detta innebär att posten antingen blir ett bidrag eller en avgift.

Utöver det kommunalekonomiska utjämningsystemet finns ett system för utjämning av kostnadsskillnader för insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), benämnt LSS-utjämningen. Systemet för LSS-utjämning liknar det för kostnadsutjämning på så sätt att utjämningen inom systemet utgår från en standardkostnad som räknats fram för varje enskild kommun. Till skillnad från kostnadsutjämningen baseras beräkningen av standardkostnaden inom LSS-

utjämningsen på de enskilda kommunernas faktiska antal insatser och kostnader, eftersom det inte har gått att hitta strukturella faktorer som förklarar kostnadsskillnader mellan kommuner för LSS-verksamhet.

Förslag till förändringar i modellstrukturen

Utredningens förslag till förändring

På den övergripande nivån föreslås systemet för kommunalekonomisk utjämning ändras från att omfatta fyra till att omfatta sex delar.

- Inkomstutjämning, kostnadsutjämning och införandebidrag kommer enligt förslaget finnas kvar som delar men med förändringar i upplägg
- Strukturbidraget i dagens system föreslås av förenklingsskäl delas upp i ett fast införandebidrag och ett bidrag för svagt befolkningsunderlag
- Dagens ersättning för eftersläpning lyfts ut från systemet för kostnadsutjämning och bildar en egen del för att tydliggöra den tillfälliga karaktären av ersättningen

Vad gäller kostnadsutjämningsen föreslås att delmodellerna för verksamhetsövergripande kostnader och infrastruktur och skydd ska delas upp efter verksamhetsområde, vilket innebär fler modeller. Utredningen menar att detta ändå innebär en förenkling eftersom tydligheten ökar kring vad delmodellerna avser. De nya delmodellerna blir gator och vägar, räddningstjänst, befolkningsminskning, fastighet samt politisk verksamhet.

Tabell 1 delmodeller i kostnadsutjämningsen

Nuvarande system	Förslag
Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet	Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet
Förskoleklass och grundskola	Förskoleklass och grundskola
Gymnasieskola	Gymnasieskola
Kommunal vuxenutbildning	Kommunal vuxenutbildning
Individ- och familjeomsorg	Individ- och familjeomsorg
Äldreomsorg	Äldreomsorg
Kollektivtrafik	Kollektivtrafik
Infrastruktur och skydd	Gator och vägar
Verksamhetsövergripande kostnader	Räddningstjänst
	Befolkningsminskning

	Fastighet
	Politisk verksamhet

Stadskontorets kommentarer och bedömning

Stadskontoret ser det som positivt att utredningen haft som ambition att förenkla modellstrukturen. Det är positivt att ersättningen för eftersläpning bryts ut ur kostnadsutjämnningen. Ersättningen från eftersläpningen kan skifta kraftigt från år till år beroende på om en kommun hamnar över eller under gränsvärdet. Det är därför viktigt att dess tillfälliga karaktär framhävs genom att särskilja den från kostnadsutjämnningen. Dessutom avser ersättningen ersätta uteblivna intäkter, inte kostnader som kostnadsutjämnningen i övrigt. Det går dock att fråga sig om namnet ”ersättning för eftersläpning” är pedagogiskt och lätt att förstå. Ett bättre namn skulle kunna vara ”ersättning för snabb befolkningstillväxt” eller liknande. Dock kan tänkas att ett sådant namn kanske ger sken av en större ersättning än vad som avses. För ytterligare kommentarer om eftersläpningen, se dedikerat avsnitt senare i denna tjänsteskrivelse.

Stadskontoret anser det tveksamt om införandet av två olika införandebidrag är en förenkling jämfört med dagens strukturbidrag.

Riktade statsbidrag

Användning av riktade statsbidrag

Utredningens förslag till förändring

Statsbidrag som går till verksamhet för vilken kommuner och regioner är ansvariga ska, **som huvudregel, vara generella**. Riktade statsbidrag ska dock kunna ges

1. som **kostnadsersättningar** för uppgifter som ålagts kommuner och regioner av staten,
2. vid **extraordinära situationer** där kommuner och regioner kan påverkas i olika omfattning,
3. när det finns **samsyn** om behovet av ett riktat statsbidrag, samt
4. om det finns **särskilda skäl**.

Påvisade stimulansbehov, behov av **koordinerad handling** och **överskjutande samhällsekonomisk** nytta bör vara omständigheter som kan påkalla användningen av riktade statsbidrag inom ramen för särskilda skäl.

De föreslagna principerna för statens användning av riktade statsbidrag bör inte regleras i lag. Däremot bör **riksdagen ta ställning till de föreslagna principerna** på samma sätt som gjordes med den kommunala finansieringsprincipen på 1990-talet.

Stadskontorets kommentarer och bedömningar

Stadskontoret ställer sig positivt till utredningens förslag samt de skäl som anges för dessa. Utredningen klargör att statsbidrag som utgångspunkt ska vara generella. Respektive kommun har god kunskap om verksamhetens behov och lokala förhållanden och kan allokera resurser effektivare än staten genom riktad bidragsgivning. Utredningen ger exempel på situationer då riktade bidrag ska kunna användas, bland annat då kostnader som ska ersättas varierar kraftigt över tid och inom kommunsektorn. Ett annat exempel är då oväntade omvärldshändelser ställer krav på snabbhet och flexibilitet. Utredningen förtydligar att riktade statsbidrag inte bara är relevanta vid formella överenskommelser, utan även när samsyn råder.

Utredningen konstaterar att redan i direktiven har fastställts att det finns ett ”fortsatt behov av att staten [...] i viss utsträckning riktar statsbidrag till specifika områden med stora utvecklingsbehov”. Därför införs en så kallad ventil för särskilda skäl. Stadskontoret menar att det här är angeläget med ett tydligare ramverk så att omständigheten ”påvisade stimulansbehov” inte blir en ofta återkommande motivering till införande av nya riktade statsbidrag. Vid ett påvisat stimulansbehov skulle en ökning av generella medel i stället kunna ske. Om det finns faktorer som gör att en fördelning per invånare motverkar medlens syfte, skulle ett särskilt anslag med en annan fördelning i stället kunna skapas inom utgiftsområde 25.

Utformning av riktade statsbidrag

Utredningens förslag till förändring

Beredningsrutinerna inför tillskapandet av nya riktade statsbidrag ska skärpas. Nya bidrag ska föregås av en **obligatorisk behovs- och konsekvensanalys**.

Vid utformningen av nya riktade statsbidrag ska följande kriterier vara vägledande för regeringen:

1. Riktade statsbidrag ska ha **breda användningsområden**. Om det finns liknande riktade statsbidrag bör utgångspunkten vara att dessa ska slås ihop.
2. Riktade statsbidrag ska vara **tidsbestämda och ha en tydlig plan för avveckling eller infasning** i det generella statsbidraget redan när de införs.
3. Riktade statsbidrag ska utformas så att de **minimerar den administration** de skapar i användarledet.
4. Riktade statsbidrag ska **vara av en tillräcklig storlek** för att kunna finansiera insatser av betydelse, även med beaktande av bidragens administrativa kostnader.

De skärpta beredningsrutinerna och utformningskriterierna ska gälla riktade statsbidrag som motiveras av särskilda skäl.

Ett riktmärke bör vara att inget riktat statsbidrag som vänder sig till alla kommuner eller regioner ska ge mindre än **100 000 kronor i bidrag till den kommun eller region som får minst**. Avvikelser från detta riktmärke bör motiveras av regeringen.

Stadskontorets kommentarer och bedömningar

Stadskontoret ställer sig positivt till utredningens förslag och resonemangen bakom dessa. Kriteriet ”breda användningsområden” innefattar att riktade statsbidrag bör styra mot syfte, inte mot en viss aktivitet. Kriteriet ”tidsbegränsning, avveckling och infasning” kan innebära en positiv förändring avseende transparens, tydlighet och kommunernas planeringsmöjligheter. Kriteriet ”minimering av administration” är av betydelse för effektiv användning av både statliga och kommunala resurser och kan i förlängningen ha betydelse för medborgarnas förtroende för användningen av skattemedel. Kriteriet ”tillräcklig storlek för att finansiera insatser av betydelse” samt riktmärket om 100 000 kr till den kommun som får minst är av särskild betydelse för mindre kommuner.

Stadskontoret vill avslutningsvis lyfta SKRs perspektiv att riktade statsbidrag inte bör höja sektorns långsiktiga kostnader för verksamheten. Stadskontoret anser att ett kriterium som särskilt fokuserat på denna aspekt hade varit bra. Kriteriet om tidsbestämning, avveckling och infasning kan eventuellt vara tillräckligt, men ett särskilt kriterium hade varit önskvärt för att undvika långsiktigt kostnadsdrivande riktade statsbidrag och de svårigheter sådana medför för kommunerna vid avveckling.

Riktade statsbidrag att inordna i det generella statsbidraget

Utredningens förslag till förändring

Totalt 17 riktade statsbidrag ska inordnas i det generella statsbidraget till kommunsektorn. [...]
Till följd av förslaget ska anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning på utgiftsområde 25 i statsbudgeten förstärkas med drygt 10,2 miljarder kronor i permanenta medel. Av dessa ska knappt 9,9 miljarder kronor anvisas till kommunerna och drygt 300 miljoner kronor anvisas till regionerna.

Följande 12 riktade statsbidrag till kommuner föreslås generaliseras:

- statsbidrag för att förebygga ofrivillig ensamhet bland äldre,
- statsbidrag för verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar,
- statsbidrag för stärkt föräldraskapsstöd (allmän del),
- statsbidrag till stöd för habiliteringsersättning,
- statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg om äldre,
- statsbidrag för att utveckla språk- och matematikundervisning,
- statsbidrag för omsorg på kvällar, nätter och helger,

- statsbidrag för personalkostnader för akutskolor, speciallärare och elevhälsan (del som rör akutskolor),
- statsbidrag för personalkostnader för akutskolor, speciallärare och elevhälsan (del som rör elevhälsa),
- statsbidrag för anställning av lärarassistenter,
- statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet, samt
- statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

En generalisering av riktade statsbidrag innebär enligt utredningen en viss omfördelningseffekt mellan kommuner. Riktade statsbidrag fördelas med olika fördelningsnycklar som skiljer sig från fördelningen av generella statsbidrag. Vid en generalisering fördelas statsbidraget på kort sikt per invånare genom en ökning av regleringsposten. På längre sikt innebär generaliseringen sannolikt en ökad grad av omfördelning inom den berörda verksamheten. Vid en generalisering kan kommunerna förväntas förstärka verksamhetens budgetar med motsvarande belopp. Detta innebär att rikets nettokostnad för verksamheten ökar. Ökade nettokostnader för riket leder på sikt till en ökad grad av omfördelning inom kostnadsutjämnningen för den aktuella verksamheten. Ett alternativ skulle enligt utredningen kunna vara ett särskilt anslag i statsbudgeten som fördelar de generaliserade statsbidragen enligt tidigare fördelningsnycklar.

Stadskontoret har jämfört de riktade statsbidrag nämnderna redovisar i sina budgetskrivelser med en fördelning av respektive riktat statsbidrag per invånare. Sammantaget visar denna jämförelse en mindre omfördelningseffekt. Malmö stad bedöms totalt erhålla cirka 4 mnkr mindre i generellt statsbidrag beräknat per invånare jämfört med vad Malmö stad bedöms erhålla i riktade statsbidrag. Dock skulle större omfördelningseffekter uppstå för vissa enskilda riktade statsbidrag. En negativ omfördelningseffekt skulle uppstå för statsbidrag som idag fördelas baserat på antal barn och unga, till exempel statsbidraget för maxtaxa. En positiv omfördelningseffekt skulle uppstå för statsbidrag som idag fördelas baserat på antal äldre, till exempel statsbidrag för att säkra en god vård och omsorg om äldre.

Stadskontorets kommentarer och bedömningar

Stadskontoret anser att de riktade statsbidrag som föreslås generaliseras är rimliga. För vissa statsbidrag som är under utredning föreslås ingen förändring, vilket anses vara rimligt. Det är också rimligt att utredningen tagit vissa praktiska hänsyn utöver beaktandet av de principer man själv föreslår för användande av riktade statsbidrag i framtiden.

Utredningen är otydlig avseende statsbidrag för personligt ombud. I bilaga 5 till utredningsrapporten sägs om detta statsbidrag att "Verksamheten borde kunna bedrivas och finansieras utan statsbidrag om kommunerna ser ett behov av den". Dessutom saknas 100 mnkr i utredningens summering av de 12 ovanstående riktade statsbidragen, vilket motsvarar statsbidraget för personligt ombud. Stadskontoret vill tydliggöra att detta statsbidrag behövs för att bedriva verksamheten och att statsbidraget och dess finansiering i sin helhet bör generaliseras.

Sektorsbidrag till skolan

Utredningens bedömning

Konsekvenserna av ett sektorsbidrag till skolan för det generella statsbidraget, utjämningsystemet och för kommunsektorns finansiering i sin helhet är avhängiga utformningen av bidraget. Utan närmare förtydliganden i detta avseende är det svårt att beräkna exakta konsekvenser.

Ett sektorsbidrag till skolan som endast innebär en sammanläggning av de befintliga riktade statsbidragen till skolan får sannolikt marginell påverkan. Ett sådant sektorsbidrag leder till en utgiftseffekt i staten, men stärker samtidigt kommunernas ekonomiska förutsättningar att finansiera skolverksamheten utan att påverka systemet för kommunalekonomisk utjämning.

Ett sektorsbidrag som utgår för undervisningskostnaden i skolan får sannolikt stor påverkan. Ett sådant sektorsbidrag behöver finansieras antingen genom kvittningar mot anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning inom utgiftsområde 25 i statsbudgeten, eller genom en skatteväxling mellan staten och kommunerna. Utöver att påverka kommunernas finansiering får ett sektorsbidrag som utgår för undervisningskostnaden konsekvenser för kostnadsutjämnningen för skolan. Framför allt påverkas de merkostnads-komponenter som helt eller delvis är inriktade på kostnadsslaget undervisning i de olika delmodeller som berörs av ett sektorsbidrag till skolan.

Ett sektorsbidrag till skolan som utgår för att finansiera skolverksamheten i sin helhet kräver av allt att döma en skatteväxling mellan staten och kommunerna. Vidare innebär ett sektorsbidrag av det här slaget att kostnadsutjämnningen för de verksamheter som berörs av sektorsbidraget blir överflödig. I stället blir det en fråga för den statliga resursfördelningen att kanalisera medel på ett sådant sätt att det säkerställer likvärdiga förutsättningar för skolverksamheten var än i landet den bedrivs. Om skatteväxlingen sker neutralt mellan staten och kommunerna kommer kommunsektorn som helhet inte att påverkas resultatmässigt av förändringen. Däremot kan vissa effekter för enskilda kommuner uppstå beroende på hur staten väljer att kompensera sig för sitt övertagna finansieringsansvar.

Stadskontorets kommentarer och bedömningar

Utredningen beskriver ett sektorsbidrag som en hybrid mellan ett riktat och ett generellt statsbidrag, med innebörden att staten riktar resurser till sektorn men att mottagaren får

använda dessa utifrån lokala prioriteringar och behov. Ett sektorsbidrag för skolan skulle kunna utformas på olika sätt. Det skulle kunna omfatta olika verksamheter inom skolsektorn, olika delar av respektive verksamhets nettokostnader samt vara kopplat till olika grad av övertagande av ansvar från statens håll. Utredningen har analyserat tre olika omfattningar på sektorsbidrag, se i rutan ovan.

Stadskontoret instämmer i utredningens bedömning av konsekvenserna för de olika omfattningarna av ett sektorsbidrag. Utredningen för två intressanta resonemang som stadskontoret vill belysa. Dels att en minskning av regleringsposten innebär fler betalande kommuner i utjämningsystemet, vilket kan bidra till att skada legitimiteten för systemet. Detta eftersom betalande kommuner tenderar att vara mer kritiska till systemet. Dels att vid ett sektorsbidrag där staten tar över alla kostnader blir kostnadsutjämningsen överflödigt. Då borde i sektorsbidraget införlivas de faktorer som idag kompenseras för inom kostnadsutjämningsen.

Riktade statsbidrag och omfördelningseffekt inom kostnadsutjämningsen

Utredningens bedömning

Om ett bidrag klassificeras som riktat och tränger undan kommunernas eller regionernas egna resurser till en viss verksamhet leder detta till minskade nettokostnader och i förlängningen till en minskad omfördelning i kostnadsutjämningsen. Motsvarande sker inte om bidraget klassificeras som generellt. Därmed kan riktade statsbidrag och kostnadsutjämningsen ibland motverka varandra.

Stadskontorets kommentarer och bedömningar

Stadskontoret instämmer i utredningens bedömning angående omfördelningseffekt inom kostnadsutjämningsen.

Inkomstutjämningsen

Utredningens förslag till förändring

Nedanstående är utredningens sammanfattning av förslag inom inkomstutjämningsen:

För att synliggöra effekten på skattekraften av **gränspendling** så bör det utredas om kompensationen för denna kan separeras från inkomstutjämningsen. Trots en teoretisk möjlighet så har vi inte hittat någon evidens som visar på att inkomstutjämningsen har **tillväxthämmande effekter**. Om det ändå är önskvärt med stärkta incitament för tillväxt bör en sådan åtgärd inte innebära en minskad utjämningsen av skillnader i skattekraft. Den **länsvisa skattesatsen** ska uppdateras till 2022 års nivå samt justeras för skillnaden i skatteväxlingar sedan 1991. Kompensationsgraden för

bidragsmottagande kommuner och regioner ska vara 95 procent och 85 procent för avgiftsbetalande kommuner och regioner.

Garantinivån ska vara 116 procent av rikets medelskattkraft.

Det föreligger stora skillnader i intäkter från **fastighetsavgiften**. Kommittén gör bedömningen att det finns många faktorer som bör utredas om fastighetsavgiften ska utjämnas.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

Nettoeffekten för Malmö stad av förändringarna inom inkomstutjämningen blir **+59 kronor per invånare** jämfört med nuvarande utjämning. Av detta beror +44 kronor per invånare på den uppdaterade länsvisa skattesatsen från 19,7 % till 19,82 %.

Förslaget innebär att inkomstutjämningen för kommuner principiellt fungerar på samma sätt som i befintlig utjämning. Då större delen av inkomstutjämningen finansieras med det generella statsbidraget innebär det att förändringar antagligen kommer att påverka kostnaden för systemet, och därmed regleringsposten. Regleringsposten förändras också av förändringar i strukturbidraget och eventuella införandebidrag. Den förändring av regleringsposten som redovisas här är endast en konsekvens av förändringar av inkomstutjämningen.

Malmö stad får en positiv bruttoeffekt inom inkomstutjämningen med totalt 628 kronor per invånare. Av denna summa beror 537 kronor per invånare på den ökade garantinivån och 95 kronor per invånare på den uppdaterade länsvisa skattesatsen.

Som ett resultat sjunker dock regleringsposten med anledning av dessa förändringar med 569 kronor per invånare. Av denna summa beror 522 kronor per invånare på den ökade garantinivån och 51 kronor på den uppdaterade länsvisa skattesatsen.

Stadskontorets kommentarer och bedömningar

Gränspendlare

Stadskontoret håller med om utredningens förslag angående inkomster från gränspendlare, men anser att konsekvenserna av att gränskommuner inte till fullo får beskatta sina egna invånare borde utredas vidare. Med dagens system har Malmö enligt utredningens bedömning förlorat hundratals miljoner kronor på grund av skillnaden i den egna skattesatsen och den länsvisa skattesatsen. En möjlig lösning är att man i inkomstutjämningen använder den kommunala skattesatsen för att beräkna den uteblivna skatteintäkten från gränspendlare, men den länsvisa skattesatsen i övrigt.

Malmöbor som arbetar i Danmark beskattas i Danmark, vilket sänker Malmös skattkraft. Kompensation sker genom inkomstutjämningen, men till en lägre skattesats än Malmö stads egen beslutade skattesats. Om Malmö stad hade kunnat beskatta

gränspendlarna själva, uppskattas det i utredningen att stadens nettointäkter varit 88 miljoner kronor högre under ett enskilt år.

Utredningen föreslår att man bättre bör synliggöra hur stor del av inkomstutjämnningen som egentligen är en kompensation för gränspendling för gränspendlingskommunerna. Detta genom att ersättningen för denna grupp särredovisas. Detta är en enkel insats som avsevärt förbättrar transparensen hos systemet.

Att synliggöra inkomsterna från gränspendlare gör dock inget för att åtgärda de effekter som uppstår av att kommuner inte får beskatta gränspendlare med kommunens egen skattesats. Att låta kommuner få ersättning utifrån sin egna skattesats för gränspendlare skulle till fullo kompensera kommuner med gränspendlare. Detta har i tidigare system inte varit möjligt då statistik för inkomster och antal pendlare har saknats. I dag är dock denna statistik tillgänglig och det är fullt möjligt att särskilja gränspendlare och deras inkomster i svensk statistik.

Tillväxthämmande effekter av inkomstutjämnningen

Stadskontoret ställer sig positivt till att det införs ett system för tillväxtskompensation, förutsatt att det baseras på sådan lokal tillväxt som faktiskt är positivt för Sverige som helhet. Ett sådant system bör dock inte ligga inom utjämnningssystemet.

Utredningen innefattar en genomgång av tidigare undersökningar och ny forskning rörande inkomstutjämnningens effekt på ekonomisk tillväxt i kommunen. Det övergripande resultatet är att det inte finns några påvisbara effekter av inkomstutjämnningen på tillväxt. Till exempel är det ett talande resultat att det är kommuner med störst behov av arbetsmarknadsinsatser som investerar i sådana och inte de kommuner som tjänar mest på att få fler i arbete. Detta visar att kommuner prioriterar utifrån vad som är bäst för medborgarna och inte vad som krävs för att maximera ersättningen från utjämnningssystemet.

Utredningen diskuterar möjligheten att införa ett system för att stärka incitamenten för tillväxt i en kommun ("tillväxtsbonus" som det ibland har kallats i debatten). Om ett sådant system baseras på resultat enbart inom den egna kommunens gränser riskerar det att träffa fel. Detta eftersom investeringar en kommun gör, inte minst i utbildning, ofta gynnar tillväxten även i en annan kommun efter hand som folk flyttar. Stadskontoret ställer sig trots detta positiva till att man inför en kompensation för tillväxt. Kommunernas arbete för att skapa tillväxt gynnar hela Sverige och det är rimligt att detta arbete premieras. Stadskontoret delar dock utredningens slutsats att om en sådan tillväxtskompensation införs bör den inte inkorporeras i utjämnningssystemet. Detta för att undvika att minska utjämnningen i skattekraft, vilket är en av systemets huvuduppgifter.

Oavsett om en tillväxtskompensation finansieras inom eller utanför utjämningsystemet bör den, som utredningen föreslår, baseras på antal arbetstillfällen eller daglönesumma och inte skattekraft. Med andra ord bör man utgå från var den ekonomiska aktiviteten faktiskt sker och inte var de som arbetar bor. Skattekraften kan öka i en kommun om man lockar till sig invånare med höga inkomster från andra kommuner. Detta är ett nollsummespel som inte skapar någon tillväxt för Sverige som helhet. Stadskontoret vill också peka på att ett bonussystem byggt på skattekraft kan ge upphov till direkt tillväxthämmande incitament. Till exempel skulle ett kompensationsystem baserat på skattekraft bestraffa en kommun som bygger studentboende då studenter som grupp har låga inkomster; inflyttningen av studenter skulle förmodligen sänka den genomsnittliga skattekraften och därmed minska tillväxten i kommunen. Detta trots att fler studenter hade kunnat stärka tillväxten i Sverige som helhet.

Ett system för att stärka incitamenten för tillväxt måste därför baseras på var den ekonomiska aktiviteten sker. Det finns dock fallgror även med ett sådant system, vilket utredningen påpekar. Till exempel kan det leda till att två kommuner lägger mer resurser för att konkurrera om en företagsplacering än vad de annars hade gjort. Men jämfört med att mäta tillväxt i termer av skattekraft är de negativa effekterna sannolikt färre och inte lika allvarliga.

Utredningen påpekar att olika typer av kommuner har olika förutsättningar för tillväxt och att en eventuell tillväxtskompensation bör baseras på jämförelser mellan kommuner med liknande förutsättningar. Utredningen ger Tillväxtsverkets indelning i sex olika kommuntyper som förslag. I denna indelning ingår Malmö i gruppen ”storstadskommuner” tillsammans med de andra två storstäderna samt kranskommuner. Totalt ingår 26 kommuner i denna grupp.

Den exakta ekonomiska effekten för Malmö av införandet av en tillväxtskompensation beror på flera olika parametrar. Viktigast är den framtida ekonomiska utvecklingen i Malmö men också till exempel valet av tidsperiod man studerar och vilka kommuner man jämför sig med. De senaste åren har Malmö haft en stark ekonomisk utveckling, och det är troligt att Malmö skulle ha gynnats av en tillväxtskompensation om en sådan då hade varit på plats. Tillväxten av både skattekraft, arbetstillfällen och daglönesumman har vuxit snabbare än i riket under perioden 2017–2022. Sett till de andra kommunerna i gruppen storstadskommuner har Malmö haft den femte högsta tillväxten av antal arbetstillfällen, fjärde högsta tillväxten av daglönesumma och den åttonde högsta i termer av skattekraft.

Den länsvisa skattesatsen

Stadskontoret anser att den länsvisa skattesatsen kan höjas mer än vad utredningen föreslår.

I nuvarande inkomstutjämningsordningen används en normerad skattesats för att undvika påverkbarhet, den så kallade länsvisa skattesatsen. Utgångspunkten för den är ett vägt genomsnitt för 2003. Utredningen föreslår att den länsvisa skattesatsen uppdateras till 2022 års nivå samt justeras för skillnaden i skatteväxlingar sedan 1991.

Kompensationsgraden för bidragmottagande kommuner föreslås även fortsatt vara 95 procent och 85 procent för avgiftsbetalande kommuner. För Malmö, i egenskap av bidragmottagare, innebär förslaget att den länsvisa skattesatsen ökar från 19,7 procent till 19,82 procent.

Utredningen menar att utan uppdatering är kompensationsgraden lägre än den avsedda i och med att den genomsnittliga skattesatsen mellan 2003 och 2022 har ökat med 0,09 procentenheter. Utredningen anser att transparens i systemet är viktigt och föreslår därför en uppdatering. Kommuner och regioner med låg skattekraft är de som får den största positiva förändringen av en uppdatering. På motsvarande sätt är det kommuner och regioner med hög skattekraft som förlorar mest på en uppdatering.

Kommuner med en skattesats som understiger sin länsvisa skattesats kan få negativa margineffekter av tillväxt av skattekraften; kommunens intäkter minskar marginellt när skattekraften ökar. Sådana negativa margineffekter bör så långt som möjligt undvikas enligt utredningen. I dagens system har sex kommuner negativa margineffekter. Genom att sänka kompensationsgraden hade negativa margineffekter kunnat undvikas. Samtidigt skulle en sådan sänkning öka skillnaderna i förutsättningar mellan kommuner, till en grad som utredningen inte anser rimlig. Att höja kompensationsgraden skulle å andra sidan öka antalet kommuner med negativa margineffekter av ökad skattekraft, vilket bör undvikas. Sammantaget väljer därför utredningen att föreslå att nuvarande kompensationsgrad behålls.

Stadskontoret delar utredningens slutsats att det är rimligt att fortsatt ha en normerad skattesats. För kommuner med stor gränspendling kan detta dock få negativa konsekvenser och man bör se över möjligheten att använda kommunens faktiska skattesats när gränspendlingens effekter på systemet beräknas. Detta diskuteras vidare under rubriken ”Gränspendling” ovan i denna tjänsteskrivelse.

Utredningen föreslår att uppdatera de länsvisa skattesatserna. Detta innebär en höjning av den faktiska kompensationsgraden vilket stadskontoret anser är önskvärt och välmotiverat. Stadskontoret anser att det i dagsläget utöver detta även borde finnas utrymme att höja kompensationsnivån för kommuner. Utredningen visar tydligt att det inte går att påvisa några tillväxthämmande effekter av inkomstutjämningsordningen. En höjning av kompensationsgraden med till exempel 5 procentenheter skulle därmed antagligen inte få några signifikanta effekter på tillväxten, även om ett fåtal kommuner till skulle få negativa margineffekter.

Garantinivån

Stadskontoret anser att garantinivån eventuellt kan höjas mer än vad utredningen föreslår.

Den så kallade garantinivån är med nuvarande system 115 procent av medelskattekraften. Utredningen föreslår att garantinivån fortsatt bör vara densamma för kommuner och regioner för att undvika oönskade omfördelningar vid skatteväxlingar. Garantinivån bör också vara på en nivå som innebär att regleringsposten ligger så nära noll som möjligt då resurser från den senare inte fördelas efter den länsvisa skattesatsens profil. Förslaget är att garantinivån ska vara 116 procent av rikets medelskattekraft.

Stadskontoret håller med utredningen om att det är bättre att fördela medel via inkomstutjämnningen än genom regleringsposten och att garantinivån därför bör justeras. Utredningen föreslår att garantinivån höjs till en nivå som gör att regionernas regleringspost hamnar nära noll så som situationen var 2024. Det finns dock ingen anledning att begränsa garantinivån utifrån situationen 2024. I stället bör garantinivån sättas dynamiskt inom ett spann på till exempel 115–120%. På så sätt kan man utifrån förutsättningarna varje år minimera de två regleringsposterna. Det finns en regleringspost för regioner och en för kommuner och garantinivån bör vara densamma i dessa. Garantinivån anpassas därför förslagsvis efter den regleringspost som ligger närmast noll för att undvika att någon av regleringsposterna blir negativa.

Fastighetsavgiften

Stadskontoret delar utredningens åsikt att dagens system med fastighetsavgifter bör utredas vidare. Idag gynnas framför allt kommuner med många småhus. De kommuner som erhåller de största intäkterna är kommuner med en stor andel fritidshus. Det är rimligt att kommuner med många fritidshus får en viss ersättning då de periodvis behöver ha en infrastruktur och verksamhet som kan hantera fler personer än vad som bor i kommunen. Utredningen ifrågasätter dock om dessa kostnader kan motiveras, de idag, stora skillnaderna mellan ersättningsnivåer till kommuner.

Kostnadsutjämnningen

Övergripande kommentarer från stadskontoret

Kostnadsutjämnningen består av flera delmodeller och var och en av dessa innefattar en statistisk modell. I utredningens arbete med utredningen framkommer det att de har sett över och utvärderat dessa modeller. Materialet från dessa utvärderingar och information om hur de exakt har utformats saknas ofta. Det är därför ibland svårt att värdera om förändringarna av modellerna som föreslås är rimliga eller inte. Detta gäller

till exempel de nya gleshetsberäkningarna. Att dela med sig av underlag rörande en så här stor mängd förändringar är förstås inte enkelt, men stadskontoret hade önskat en mer transparent process kring metod- och statistikval. En mer öppen process hade också gjort att olika metodval blivit tydligare och visat när dessa hade behövts motiverats.

Utöver ett mer transparent val av statistiska metoder hade utredningen gagnats av att även inkorporera andra, mer kvalitativa, typer av analys. Detta hade gjort det möjligt att bättre bekräfta att de antaganden man gör stämmer överens med kommunernas verklighet och vardag.

Sammantaget har dock stadskontoret valt att utgå från att översyn och utvärdering av statistiska modeller är relevant och korrekt genomförda.

Övergripande komponenter som ingår i flera delmodeller i kostnadsutjämnningen

Det finns två övergripande komponenter som ingår i flera av kostnadsutjämnningens delmodeller:

- Ersättningar som syftar till att kompensera för ett högt förväntat löneläge i kommunerna
- Ersättningar som syftar till att kompensera för gleshet

Utredningens förslag till förändring

Befintligt **löneindex** uppdateras. Befintliga variabler som ligger till grund för indexet behålls men kompletteras med det kvadrerade taxeringsvärdet för småhus i kommunen för att möjliggöra för ett avtagande samband mellan löneläget och taxeringsvärdet för småhus.

Lönekostnadsandelarna för respektive delmodell uppdateras och fastställs till

79,1 procent i delmodellen för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet,

77,1 procent i delmodellen för förskoleklass och grundskola,

74,7 procent i delmodellen för gymnasieskola,

64,4 procent i delmodellen för individ- och familjeomsorg, samt

80,1 procent i delmodellen för äldreomsorg.

Nuvarande modell som beräknar **merkostnaderna för gleshet** har inte förvaltats och kan inte uppdateras. Med hjälp av nya mått för gleshet framtagna av Lunds universitet har kommittén arbetat fram en ny metod för att fånga merkostnaderna kopplat till gles bebyggelsestruktur. För att säkerställa att måttet även kan tas fram vid nästa uppdatering kan förslagsvis Lunds universitet förvalta och utveckla det nya gleshetsmättet. Kostnaderna för detta

torde vara betydligt lägre än om Strukturmodellen skulle återupplivas, uppdateras och förvaltas. Det framtagna måttet speglar bebyggelsestruktur på ett tillfredsställande sätt, även om viss utvecklingspotential finns.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

Malmö får en negativ nettoeffekt av uppdateringarna av löneindex om totalt 9 kronor per invånare.

Till följd av uppdaterade beräkningar för gleshet och småskalighet minskar Malmös bidrag med 276 kronor per invånare. Framför allt inom delmodellen för äldreomsorg tappar Malmö på grund av detta (-149 kronor per invånare).

Stadskontorets kommentarer och bedömningar

För lönemodellen är en utgångspunkt "priset för bostadsrätter i länet". Stadskontoret bedömer att detta är ett sämre mått att använda sig av för större städer, då priset för bostadsrätter generellt avviker från priserna i länet.

Stadskontoret ser det som positivt att en ny modell för att beräkna merkostnader för gleshet har tagits fram och instämmer i utredningens förslag att modellen bör förvaltas och utvecklas av Lunds universitet. Det är naturligtvis av vikt att säkerställa en långsiktig förvaltning av modellen så att inte samma situation uppstår att modellen inte kan uppdateras.

Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet

Utredningens förslag till förändring

Åldersersättningen uppdateras för att i högre grad spegla hur barn i olika åldrar faktiskt fördelar sig mellan de olika verksamheterna inom delmodellen.

Ersättningen för **behov av förskola** ändras genom att ersättningen renodlas till att endast spegla sambandet mellan kostnader för förskola och andelen barn i åldern 1–5 år med högutbildade föräldrar i kommunen. Övriga variabler som ligger till grund för indexet tas bort.

Ersättningen för **behov av fritidshem** uppdateras med ett nytt index som speglar aktuella samband mellan inskrivningsgraden i fritidshemmet och befintliga bakgrundsvariabler.

Ersättningen för **socioekonomi** uppdateras med ett nytt index och en ny beräkningsmetod. Den befintliga variabeln för utbildningsbakgrund ersätts med andelen barn i åldern 1–5 år där den högsta utbildningsnivån hos föräldrarna är maximalt tvåårig gymnasieskola. Beräkningen av bruttoersättningen ska göras på basis av hur mycket kommunen avviker från den genomsnittliga socioekonomiska sammansättningen av barn i riket.

Befintligt index som ligger till grund för **gleshetsersättningen** tas bort. I stället införs ett nytt gleshetsindex utifrån skillnader i kommunerna när det gäller vilket genomsnittligt avstånd som krävs för att samla 3 000 invånare.

Ersättningen för **strukturellt löneläge** uppdateras med ett nytt index över strukturellt förväntade lönenivåer i kommunerna och en ny lönekostnadsandel. Den justerade lönekostnaden ska beräknas på basis av åldersersättningen samt ersättningarna för behov av förskola, behov av fritids, socioekonomi, gleshet och administration.

Dagens ersättningar för **befolkningsförändringar** tas bort.

Delmodellen ändras genom att ersättningen för **övergripande administration** överförs från delmodellen för verksamhetsövergripande kostnader till denna delmodell. Kompensationen ska baseras på ett index över förväntat antal årsarbetskrafter inom administration per invånare, multiplicerat med verksamhetens lönekostnadsandel samt åldersersättningen.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom delmodellen innebära ett förbättrat utfall om 54 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 20 mnkr. Denna totala förbättring består bland annat av förbättringar till följd av uppdaterad åldersersättning för förskola och borttagande av ersättning för befolkningsförändringar samt försämringar till följd av nytt gleshetsindex och uppdaterad åldersersättning för fritidshem.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

Stadskontoret noterar att ersättningen för befolkningsförändringar föreslås tas bort i flera av delmodellerna i kostnadsutjämnningen. Lokalkostnader per barn har varit av särskilt intresse för utredningen. Det är i detta kostnadsslag som merkostnaderna för kraftiga befolkningsförändringar borde manifesteras sig. Stadskontoret delar bedömningen att sambandet inte är så tydligt som många tror. Det finns dock troligen tröskelvärden när det blir dyrt för att kommunen växer, men då lokalkostnaden för skollokaler endast är 15–20 % av totala kostnaden har det en marginell ekonomisk effekt, eftersom det befintliga beståndet samtidigt blir billigare. Stadskontoret har analyserat lokalkostnadsutvecklingen och lokalkostnaden har i Malmö, i andel per elev, inte ändrats trots befolkningsökning. Lokalkostnaderna har ökat kraftigt men i andel per elev har det inte ökat, vilket indikerar att detta inte har så stark betydelse.

Stadskontoret bedömer att det är positivt att modellen för förskola och fritidshem uppdateras genom att faktorer som inte är statistiskt signifikanta rensas bort från modellen samt att åldersersättning uppdateras. Utredningen föreslår att behovsindex för förskola renodlas till att endast spegla sambandet mellan kostnader för förskolan och andelen barn med högutbildade föräldrar. Förskoleförvaltningen har på liknande sätt kunnat se ett svagt samband av att förskolor med högre behov utifrån exempelvis socioekonomi tenderar att ha kortare vistelsetider. På samma vis noteras sambandet av att förskolor med låga sådana behov tenderar ha längre vistelsetider. Barn till välutbildade föräldrar som är födda i Sverige och som arbetar tenderar således att ha

längre vistelsetid än barn från socioekonomiskt mer utsatta områden. Tidigare var även pendling över kommungräns en faktor som ingick i indexet. Stadskontoret noterar dock att variabeln är kvar för fritidshem. Stadskontoret har tidigare varit kritiska mot att enbart hänsyn tagits till pendling över kommungräns och inte nationsgräns. Nu när förslaget är att variabeln tas bort hade stadskontoret önskat att pendling över nationsgräns beaktats i regressionen för fritidshem.

I likhet med tidigare utredningar som har undersökt frågan har utredningen inte kunnat styrka att kommuner som har svårare socioekonomiska förutsättningar i genomsnitt har högre kostnader för förskolan. Utredningen föreslår dock att kompensation fortsatt ska utgå. Stadskontoret delar utredningens åsikt om att omfördelning bör ske på detta område utifrån skollagens lydelse.

Förslaget om administration kommenteras i avsnittet *administration*. Förslagen om, löneläge och gleshet kommenteras i avsnittet benämnt *övergripande komponenter som ingår i flera delmodeller i kostnadsutjämnningen*.

Förskoleklass och grundskola

Utredningens förslag till förändring

Ersättningen för **modersmål och svenska som andraspråk** ändras genom att baseras på andelen invånare i åldern 7–15 år med utländsk bakgrund. Även barn med bakgrund i Danmark eller Norge ska ligga till grund för ersättningen.

Befintligt index som ligger till grund för **gleshetsersättningen** tas bort. I stället införs ett nytt gleshetsindex utifrån skillnader i kommunerna när det gäller vilket genomsnittligt avstånd som krävs för att samla 3 000 invånare, samt andelen invånare som bor på små öar utan broförbindelse.

Ersättningen för **strukturellt löneläge** uppdateras med ett nytt index över strukturellt förväntade lönenivåer i kommunerna och en ny lönekostnadsandel. Den justerade lönekostnaden ska beräknas på basis av åldersersättningen samt ersättningarna för modersmål, gleshet, socioekonomi och administration.

Dagens ersättningar för **befolkningsförändringar** tas bort.

En ny ersättning för **socioekonomi** införs för att kompensera för skillnader i behov mellan kommuner till följd av olika resursstark elevsammansättning. Kompensationen ska baseras på ett index utifrån andelen barn med lågutbildade föräldrar, andelen barn i hushåll med låg disponibel inkomst samt andelen barn med högst fyra års vistelsetid i Sverige.

Delmodellen ändras genom att ersättningen för **övergripande administration** överförs från delmodellen för verksamhetsövergripande kostnader till denna delmodell. Kompensationen ska baseras på ett index över förväntat antal årsarbetskrafter inom administration per invånare, multiplicerat med verksamhetens lönekostnadsandel samt åldersersättningen.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom delmodellen innebära ett förbättrat utfall om 54 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 135 mnkr. Denna totala förbättring består främst av tillägget av ny komponent för socioekonomi. Borttaget av komponent för befolkningsökning leder dock till en försämring för Malmö.

Stadskontorets kommentarer och bedömningar

Stadskontoret noterar att ersättningen för befolkningsförändringar föreslås tas bort i flera av delmodellerna i kostnadsutjämnings. Stadskontorets kommentarer kring detta finns bland stadskontorets kommentarer och bedömningar i avsnittet förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Stadskontoret ser det som positivt att det införs en ersättning för socioekonomi även i grundskolemodellen, i likhet med övriga skolmodeller. Stadskontoret delar utredningens åsikt om att omfördelning bör ske på detta område utifrån skilda behov och skollagens lydelse, även om det saknas statistiskt säkerställt samband mellan kommunernas kostnader och deras socioekonomiska sammansättning av elever.

Utredningen resonerar i avsnittet om kostnadsutjämnings för grundskola särskilt kring det så kallade Kunskapsbidraget (tidigare Likvärdighetsbidraget). Detta bidrag har tidigare setts som ett hinder för att inordna en socioekonomisk komponent i kostnadsutjämnings. Utredningen menar istället att Kunskapsbidraget och en socioekonomisk komponent i kostnadsutjämnings för grundskola har olika syften. Kunskapsbidragets syfte är att stimulera utökade insatser utöver kommunernas egna kompensatoriska insatser. En socioekonomisk komponent inom kostnadsutjämnings för grundskola skulle istället möjliggöra större likvärdighet avseende befintliga insatser som kommunerna redan är skyldiga att utföra enligt skollagen. Stadskontoret instämmer i utredningens resonemang och menar därför att Kunskapsbidraget bör finnas kvar som riktat statsbidrag samtidigt som en socioekonomisk komponent införs i kostnadsutjämnings för grundskola.

Trots svårigheten att identifiera ett tydligt samband med kostnaderna är utredningens sammanvägda bedömning att ersättningen för undervisning i modersmål och svenska som andraspråk bör finnas kvar. Även om det inte finns tydliga kostnadsskillnader mellan kommuner kan en kostnadsutjämnings vara motiverad om det finns stora skillnader i behov. Stadskontoret instämmer i denna bedömning och ser det som positivt att även barn med bakgrund i Danmark eller Norge ska ligga till grund för ersättningen.

Förslaget om administration kommenteras i avsnittet *administration*. Förslagen om, löneläge och gleshet kommenteras i avsnittet benämnt *övergripande komponenter som ingår i flera delmodeller i kostnadsutjämnningen*.

Gymnasieskola

Utredningens förslag till förändring

Befintligt index som ligger till grund för **gleshetsersättningen** tas bort. I stället införs ett nytt gleshetsindex utifrån skillnader i kommunerna när det gäller vilket genomsnittligt avstånd som krävs för att samla 15 000 invånare samt regionalt befolkningsunderlag.

Programvalsfaktorn ändras till att endast reflektera skillnader i programstruktur mellan kommuner. Ersättningen ska inte längre baseras på ett snitt över två år, utan ska få fullt genomslag varje utjämningsår.

Ersättningen för **strukturellt löneläge** uppdateras med ett nytt index över strukturellt förväntade lönenivåer i kommunerna och en ny lönekostnadsandel. Den justerade lönekostnaden ska beräknas på basis av åldersersättningen samt ersättningarna för gleshet, programval, socioekonomi, gymnasiefrekvens och administration.

Dagens ersättningar för **befolkningsförändringar** tas bort.

En ny ersättning för **socioekonomi** införs för att kompensera kommuner för merkostnader till följd av skillnader i andelen elever som förväntas behöva fler än tre år på sig för att fullfölja en gymnasieutbildning. Kompensationen ska baseras på ett index utifrån andelen ungdomar med lågutbildade föräldrar, andelen ungdomar i hushåll med låg disponibel inkomst samt andelen ungdomar med högst fyra års vistelsetid i Sverige.

En ny ersättning införs för att utjämna för skillnader i **gymnasiefrekvens** mellan kommuner. Kompensationen ska beräknas utifrån differensen mellan kommunens och rikets gymnasiefrekvens, multiplicerat med åldersersättningen. För att ta hänsyn till att kommuner kan ha kvarvarande kostnader för ungdomar i åldern 16–18 år som ej går i gymnasieskolan ska genomslaget i kompensationen begränsas till 2/3.

Delmodellen ändras genom att ersättningen för **övergripande administration** överförs från delmodellen för verksamhetsövergripande kostnader till denna delmodell. Kompensationen ska baseras på ett index över förväntat antal årsarbetskrafter inom administration per invånare, multiplicerat med verksamhetens lönekostnadsandel samt åldersersättningen.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom delmodellen innebära ett försämrat utfall om 146 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka -53 mnkr. Försämringen beror främst på den ökade utjämnningen för gleshet.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

Stadskontoret noterar att ersättningen för befolkningsförändringar föreslås tas bort i flera av delmodellerna i kostnadsutjämningsmodellen. Stadskontorets kommentarer kring detta finns bland stadskontorets kommentarer och bedömningar i avsnittet förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Befintlig beräkning för programval kompenserar såväl för dyrare programval och antal 16–18-åringar som ej går i gymnasiet. I förslaget är dessa uppdelade i tre olika beräkningar: programval, gymnasiefrekvens och socioekonomi. Summeras de tre nya komponenterna ersätter dessa principiellt den befintliga programvalsberäkningen.

Stadskontoret ser det som positivt att socioekonomi blir en egen variabel i gymnasiemodellen istället för att vara en del av programvalsfaktorn. Stadskontoret delar utredningens uppfattning om att det blir ett rakare och mer träffsäkert sätt att uppnå en socioekonomisk kompensation. På samma vis är det positivt att gymnasiefrekvens blir en egen variabel.

Förslaget om administration kommenteras i avsnittet *administration*. Förslagen om, löneläge och gleshet kommenteras i avsnittet benämnt *övergripande komponenter som ingår i flera delmodeller i kostnadsutjämningsmodellen*.

Kommunal vuxenutbildning

Utredningens förslag till förändring

Delmodellens uppbyggnad – där standardkostnaden beräknas efter potentiella målgrupper för sfi, grundläggande och gymnasial vuxenutbildning och sedan korrigeras för skillnader i förvärvsfrekvens – behålls men ändras genom att **variabeln för förvärvsfrekvens även inkluderar gränspendling**.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom delmodellen innebära ett försämrat utfall om 29 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 10 mnkr. Försämringen beror på att sysselsättningsmättet tar hänsyn till gränspendlare.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

Stadskontoret bedömer att det är positivt att variabeln för förvärvsfrekvens föreslås inkludera gränspendling inom modellen för vuxenutbildning. Självklart ska komplett statistik användas när den är tillgänglig för att utjämningsmodellen ska bli så rättvisande som möjligt.

Individ och familjeomsorg

Utredningens förslag till förändring

Delmodellen för individ- och familjeomsorg ändras genom att den **delas upp i två nya komponenter**, en för barn- och ungdomsvård och en för övrig individ- och familjeomsorg. Delvis samma variabler används i båda beräkningarna. Den nya uppdelningen, förändringen av variablerna samt förändrade omständigheter gör dock att värderingen av variablerna ändras mellan befintlig utjämning och förslaget, till exempel får ohälsotalet större vikt medan tätortsbefolkningen lägre.

Utjämnings för barn- och ungdomsvård baseras på andelen barn och ungdomar i åldersgruppen 0 - 19 år som lever i hushåll med låg inkomststandard, andelen boende i flerfamiljshus byggda 1965 - 1975 samt en variabel som mäter ohälsa.

Utjämnings för övrig individ- och familjeomsorg baseras på andelen barn och ungdomar i åldersgruppen 0 - 19 år som lever i hushåll med låg inkomststandard, en ny variabel för andelen ensamstående kvinnor i åldern 18 - 44 år med barn i åldern 0 - 17 år, samt roten ur tätortsbefolkningen. Variabeln lågutbildade svenskfödda 20-44 år i befintlig utjämning tas bort.

Ersättningen för **strukturellt löneläge** uppdateras med ett nytt index över strukturellt förväntade lönenivåer i kommunerna och en ny lönekostnadsandel.

Delmodellen ändras genom att ersättningen för **övergripande administration** överförs från delmodellen för verksamhetsövergripande kostnader till denna delmodell. Kompensationen baseras på ett index över förväntat antal årsarbetskrafter inom administration per invånare, multiplicerat med verksamhetens lönekostnadsandel samt ersättningen för individ- och familjeomsorg.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom delmodellen innebära ett försämrat utfall om 9 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka -3 mnkr.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

Delmodellen föreslås alltså delas upp i två delmodeller, en för barn- och ungdomsvård och en för övrig individ- och familjeomsorg. Detta, tillsammans med andra faktorer, gör att värderingen av variablerna ändras. Som skäl till denna uppdelning anger utredningen att den nuvarande modellens förklaringsgrad är sjunkande till följd av mindre skillnader i nettokostnader mellan kommungrupper. Dessutom anges att en uppdelad modell bättre kan anpassas till eventuella framtida större samhällsförändringar.

Utredningen konstaterar att det skett en förskjutning av kommunernas kostnader mellan 2015 och 2022, från ekonomiskt bistånd till barn- och ungdomsvård. 2015 hade

storstäderna högre kostnader relativt övriga kommungrupper än 2022, då spridningen mellan kommungrupper är större. Utredningen har genomfört en särskild analys av gruppen storstäder, och poängterar att Malmös nettokostnader är betydligt högre än standardkostnaderna enligt kostnadsutjämnningen. En sådan skillnad mellan standardkostnad och nettokostnad benämns nettokostnadsavvikelse. Denna beror teoretiskt på en kombination av skillnad i ambition och effektivitet samt att regressionsmodellen inte fullt ut fångar någon eller några aspekter som påverkar nettokostnaden. Stadskontoret anser att Malmös nettokostnadsavvikelse avseende individ- och familjeomsorg kan bero på att delmodellen misslyckas med att fånga någon aspekt som är unik för Malmö.

En uppdatering som är särskilt intressant för just Malmö är att andelen hushåll med låg inkomst nu beräknas efter gränspendlarnas faktiska inkomster. Den tidigare korrigeringen av gränspendlingen var schablonmässig och byggde på uppgifter från 2014. Stadskontoret ser det som positivt att den schablonmässiga gränspendlingsjusteringen inom IFO-modellen tas bort, då den baserades på inaktuella pendlingsdata. I kontakt med SKR visar det sig att Malmö stad i själva verket hade en högre standardkostnad, gränspendlingsjusteringen överkompenserade alltså för gränspendlingseffekten. I dialog med SKR har stadskontoret fått uppskattningen att Malmö i nuvarande modell hade fått 130 kronor per invånare mer i kompensation om gränspendlarnas faktiska inkomster hade beaktats.

Förslaget om administration kommenteras i avsnittet *administration*. Förslagen om, löneläge och gleshet kommenteras i avsnittet benämnt *övergripande komponenter som ingår i flera delmodeller i kostnadsutjämnningen*.

Äldreomsorg

Utredningens förslag till förändring

Åldersersättningen ändras så att den baseras på uppdaterade normkostnader, där hänsyn tas till åldersstrukturen i **två ytterligare åldersgrupper**. Följande åldersgrupper föreslås 65–74, 75–79, 80–84, 85–89 och 90+ år.

Ohälsovariabeln ändras så att den procentuella avvikelsen från rikets genomsnittliga dödlighet spegla ohälsan hos de äldre. Den procentuella avvikelsen multipliceras med kostnaden för högre ohälsa och åldersersättningen. Den bygger i förslaget på samma variabel, antalet avlidna 65+ år sett över fem år, jämfört med ett riksgenomsnitt. I förslaget är variabeln ”uppvärderad”, och omfördelar således mer.

Det nuvarande indexet som ligger till grund för **gleshetsersättningen** tas bort. I stället införs ett nytt gleshetsindex som avser det genomsnittliga avstånd som krävs för att samla 3 000 invånare.

Ersättningen för **strukturellt löneläge** uppdateras med ett nytt index över strukturellt förväntade lönenivåer i kommunerna och en ny lönekostnadsandel.

Den justerade lönekostnaden ska beräknas på basis av ålderssättningen samt ersättningarna för ohälsa, gleshet och administration.

Delmodellen ändras genom att ersättningen för **övergripande administration** överförs från delmodellen för verksamhetsövergripande kostnader till denna delmodell. Kompensationen ska baseras på ett index över förväntat antal årsarbetare inom administration per invånare, multiplicerat med verksamhetens löne-kostnadsandel samt ålderssättningen.

Kompensationen för språk tas bort.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom delmodellen innebära ett försämrat utfall om 217 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 79 mnkr. Försämringen beror främst på uppdaterad utjämning för gleshet, vilket i denna modul främst påverkar komponenter med koppling till hemtjänst. Även den nya åldersindelningen samt borttagandet av språkkomponenten innebär en negativ effekt för Malmö.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

Malmö stad lämnade som synpunkt att normkostnaderna skulle uppdateras i remissvaret för *Lite mer lika – Översyn av kostnadsutjämningen för kommuner och landsting* (Fi2018/03212/K). Stadskontoret ser det som positivt att detta nu föreslås göras.

Utredningen finner inget samband mellan nuvarande språkkomponent och högre kostnader. Snarare finns det en negativ signifikant korrelation mellan andelen äldre födda utanför Norden och kommunernas kostnader. Utredningen resonerar kring att det kan finnas ett annat konsumtionsmönster av offentlig verksamhet med avseende på härkomst. Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen har genomfört en statistisk analys med hjälp av SCB som visar att malmöbor födda utanför Norden har en lägre sannolikhet att ha insatser från nämnden jämfört med de födda i Sverige. Uppföljande djupintervjuer tyder på att detta beror på bristande språkkunskaper och ”systemförståelse”, vilket leder till att malmöbor födda utanför Norden i mindre utsträckning ansöker om insatser.

Avseende åldersindelningen föreslår utredningen fem åldersgrupper i stället för tre i dagens modell. Två av dagens åldersgrupper föreslås delas upp ytterligare i vars två åldersgrupper. Utredningen har bedömt att andelen med insats ökar med åldern på ett sådant sätt att denna ytterligare uppdelning är motiverad. Vad gäller normkostnaderna sker dels en uppdatering, dels har nya normkostnader beräknats för de åldersgrupper som delas upp. Sammantaget innebär detta ett försämrat utfall för Malmö. I Malmö finns alltså relativt sett färre invånare i de grupper som får en relativt sett ökad normkostnad och vice versa.

Förslaget om administration kommenteras i avsnittet *administration*. Förslagen om, löneläge och gleshet kommenteras i avsnittet benämnt *övergripande komponenter som ingår i flera delmodeller i kostnadsutjämnningen*.

Befolkningsminskning

Utredningens förslag till förändring

Komponenten för befolkningsminskning inom ramen för delmodellen för verksamhetsövergripande kostnader blir en egen delmodell benämnd befolkningsminskning inom kostnadsutjämnningen.

Ersättningen för befolkningsminskning ändras så att kommuner som har minskat sin totala folkmängd med mer än 2 procent under de senaste fem åren erhåller ersättning. Delmodellen tar sin utgångspunkt i de intäkter som kommunen skulle erhållit om folkmängden inte minskat.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom delmodellen innebära ett förbättrat utfall om 3 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 1 mnkr. Detta beror mest på en förändring i hur modellen är uppbyggd.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

Stadskontoret ser det som positivt att detta blir en egen delmodell istället för en del av verksamhetsövergripande kostnader utifrån att det blir tydligare och mer renodlat vad utjämnningen avser.

Ersättning för eftersläpning

Kommunens intäkter i form av skatteintäkter och utfall i den kommunalekonomiska utjämnningen beräknas utifrån antalet invånare den 1 november året innan utjämningsåret. Utan en ersättning för eftersläpning skulle en kommun inte få några intäkter för den tillkommande befolkningen, samtidigt som kommunens kostnader ökar.

Utredningens förslag till förändring

Komponenten för eftersläpning för kommuner **flyttas från kostnadsutjämnningen** till en egen del under anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämnning inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag för kommuner. Finansieringen sker direkt under anslaget och inte som nu inom kostnadsutjämnningen.

Komponenten för eftersläpning ändras genom att **gränsen för när ersättningen faller ut sänks** från 1,2 procent till 1 procent.

För att kompensera kommuner med en tillfällig ökning i befolkningen och kommuner som är i början av en kraftig tillväxtperiod **införs en så kallad ventil**. Kommuner som inte kvalificerar sig för kompensation enligt det långsiktiga kriteriet ersätts för eftersläpning om de växer med mer än 2,5 procent ett enskilt år.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

Dagens ersättning för eftersläpning finns inom kostnadsutjämnningen. I utredningens förslag ska den utgöra en egen delmodul och uppdateras. Totalt ökar Malmös ersättning utifrån 2024 års förutsättningar med +126 kronor per invånare. Kostnaden för att finansiera eftersläpningen ökar dock också med 44 kronor per invånare, vilket gör att Malmö får en positiv nettoeffekt om 82 kronor per invånare.

Notera att Malmö stad för år 2024 uppfyllde kriterierna för att få detta bidrag. Malmö stads genomsnittliga befolkningsökning 2018–2022 var 1,31 %, vilket överstiger det nya föreslagna gränsvärdet om 1 %. Om Malmö inte hade uppfyllt kriteriet, hade effekten varit negativ (-44 kronor per invånare).

Enligt Malmö stads befolkningsprognos förväntas Malmö växa med mindre än 1 % på helåret alla år 2025–2034. Om prognosen stämmer skulle därmed Malmö inte få någon ersättning i eftersläpningsmodulen när denna väl införs år 2026 även om gränsvärdena sänks.

Värt att nämna är att befolkningstillväxten förväntas sjunka även i de flesta andra kommuner. Detta får konsekvenser för Malmö då ett lägre antal kommuner som får eftersläpningsersättning betyder en minskad kostnad för Malmö. Enligt SCB:s regionala befolkningsframskrivningar skulle bara tolv kommuner ha en tillväxttakt under 2025 som skulle ge rätt till eftersläpningsersättning ens med de nya lägre gränserna (i snitt över 1% tillväxt 2021–2024 samt över 1% tillväxt under 2025). År 2030 skulle enligt samma framskrivningar bara två kommuner kvalificera sig. År 2033 skulle ingen kommun kvalificera sig. SCB betonar dock att deras framskrivningar inte ska betraktas som prognoser då de inte tar hänsyn till saker som byggande, näringslivsutveckling med mera. Den övergripande trenden är dock tydlig. Finansieringen av eftersläpningen kan därför antas vara mindre än 44 kronor per invånare, åtminstone på sikt.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

Komponenten för eftersläpning för kommuner flyttas från kostnadsutjämnningen

Som diskuteras ovan under kapitlet *Modellstruktur* är stadskontoret positiva till att eftersläpningen bryts ut från kostnadsutjämnningen. Ersättningen från eftersläpningen kan skifta kraftigt från år till år beroende på om kommunen hamnar över eller under gränsvärdet. Det är därför viktigt att dess tillfälliga karaktär framhävs genom att särskilja

den från kostnadsersättningen. Dessutom syftar ersättningen till att ersätta uteblivna intäkter, inte kostnader som kostnadsutjämnings i övrigt. Det går dock att fråga sig om namnet ”ersättning för eftersläpning” är pedagogiskt och självförklarande. Ett bättre namn skulle kunna vara ”ersättning för snabb befolkningstillväxt” eller liknande. Dock kan tänkas att ett sådant namn kanske ger sken av en större ersättning än vad som avses.

Sänkt gräns

Stadskontoret anser att det är bra att gränsen för att kvalificera sig för eftersläpning sänks. En kompensation för eftersläpning är dock befogad även vid en lägre tillväxttakt än det föreslagna gränsvärdet på 1%. Det är därför diskutabelt om sänkningen är tillräcklig och om mer än en handfull kommuner kommer att kvalificera sig för eftersläpningsersättning om några år. Sverige har på senare tid sett en allt lägre befolkningstillväxt. Under 2023 minskade befolkningen i 193 av Sveriges kommuner. Ett lågt antal födda, lägre invandring och en ökad utvandring bidrar alla till att dra ner tillväxttakten. Sett i den kontexten kan det vara motiverat att sänka gränsvärdet ytterligare.

Införande av en ventil

Stadskontoret anser att förslaget att införa en ventil för de kommuner som tillfälligt ökar väldigt fort är rimligt.

Utjämnning för uppvärmning och byggkostnader flyttas till ny delmodell benämnd fastigheter

Utredningens förslag till förändring

En **ny delmodell benämnd fastigheter** införs inom kostnadsutjämningsramen. Komponenten för uppvärmning inom ramen för delmodellen för verksamhetsövergripande kostnader överförs till delmodellen för fastigheter inom kostnadsutjämningsramen.

Komponenten för uppvärmning inom delmodellen för fastigheter innebär att vissa kommuner kompenseras för högre uppvärmningskostnader på grund av ett kallare klimat.

Komponenten utgår från samma klimatzoner som nuvarande komponent för uppvärmning ändras till att utgå från förutsättningarna för uppvärmning med fjärrvärme. Den uppmätta energiprestandan reduceras med 20 procent för att exkludera den energianvändning som inte avser uppvärmning.

Komponenten för **byggkostnader** inom ramen för delmodellen för verksamhetsövergripande kostnader överförs till delmodellen för fastigheter inom kostnadsutjämningsramen.

Nuvarande komponent för byggkostnader ändras och utgår från ett annat typ av underlag. Regionala skillnader i byggkostnader ska kompenseras utifrån ett

totalindex. Byggkostnaderna utgår från priset på ramavtalsupphandlade förskolor uppdelat på åtta regioner där stor-stadsregionerna utgör tre egna klasser.

Komponenten kopplas till kommunernas kostnader för ränta och avskrivningar (kapitalkostnader) för genomförda investeringar inom de verksamheter som är föremål för kostnadsutjämning. Genom detta följer komponenten den årliga kostnadsutvecklingen.

Komponenten läggs ihop med komponenten för uppvärmning under en ny delmodell för fastigheter.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom delmodellen innebära ett försämrat utfall om 64 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 23 mnkr.

Försämringen beror främst på den föreslagna ändringen av komponenten för byggkostnader.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

Stadskontoret ser det som positivt att en ny delmodell för fastigheter skapats istället för att som tidigare fastighetsrelaterade merkostnader spridits ut i flera delmodeller.

Stadskontoret menar vidare att förslaget på metod för att fånga byggkostnader troligen inte blir helt rättvisande.

Stadskontoret noterar att utjämningen för uppvärmningskostnader nu utgår från priset på fjärrvärme istället för priset på el. I Malmö stad används fjärrvärme nästan uteslutande vilket gör att stadskontoret ser det som en bättre utgångspunkt.

Stadskontoret noterar dock att då beräkningarna, liksom i dagens utjämning, utgår från riksnittet fångas inte regionala strukturella skillnader vad gäller priser. Detta ser stadskontoret som problematiskt med tanke på de strukturellt högre elpriserna i södra Sverige. Det är rimligt att anta att högre elpriser även kan påverka priser på fjärrvärme.

De höga elpriserna i delar av Sverige påverkar kommunernas ekonomiska förutsättningar, men fångas inte explicit varken av dagens utjämningssystem eller det nya förslaget, vilket stadskontoret ser som en brist.

Stadskontoret ser det som positivt att ersättningen för byggkostnader tydligare kopplas till kommunernas faktiska kostnader i form av kapitalkostnader istället för som tidigare byggnadsarbetarlön och klimatrelaterade merkostnader.

Administration flyttas till övriga delmodeller samt en ny delmodell för politisk verksamhet

Utredningens förslag till förändring

Nuvarande komponent ändras och **delas upp i två delar**.

Den första delen innebär att en **ny delmodell benämnd politisk verksamhet** införs inom kostnadsutjämnningen. Delmodellen baseras på folkmängden och genomsnittligt avstånd för att samla in 3 000 invånare. Den genomsnittliga kostnaden uppdateras årligen med underlag från kommunernas räkenskapsammandrag.

Den andra delen avser **merkostnaden för administrativ personal tas bort från delmodellen** men överförs till delmodellerna förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, förskoleklass och grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna avseende merkostnad för politisk verksamhet innebära ett förbättrat utfall om 6 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 2 mnkr.

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna avseende merkostnad för administration innebära ett förbättrat utfall om 15 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 5 mnkr.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

I sitt stödmaterial till kommunerna förtydligar SKR att en viktig skillnad är att modellen utjämnar kring ett riksgenomsnitt som speglar den genomsnittliga kostnaden för politisk verksamhet (exkl. partistöd) i räkenskapsammandraget. I befintlig utjämnning räknas bara merkostnader. Detta innebär att strukturkostnaden (summa alla standardkostnader) för kommuner, och rikssnittet, ökar. Det betyder däremot inte per automatik att bidrag och avgifter ökar.

Stadskontoret ser det som en bra förenkling att administration fördelas ut på respektive delmodell. Delmodellerna blir då också mer kompletta.

Ny delmodell för gator och vägar (tidigare del av infrastruktur och skydd)

Utredningens förslag till förändring

En ny delmodell benämnd gator och vägar införs inom kostnadsutjämnningen. Komponenten för gator och vägar inom ramen för delmodellen för infrastruktur och skydd överförs till delmodellen för gator och vägar inom kostnadsutjämnningen.

Delmodellen ersätter kommuner för klimatrelaterade kostnader kopplat till vinterväghållning utifrån samma klimatzoner som tidigare komponent.

Delmodellen ersätter fortsatt kommuner för trafikrelaterat slitage på hårt trafikerade vägar.

Den genomsnittliga kostnaden uppdateras årligen med underlag från kommunernas räkenskapsammandrag.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom delmodellen innebära ett försämrat utfall om 17 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 6 mnkr.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

I sitt stödmaterial till kommunerna förtydligar SKR att en viktig förändring är att den föreslagna modellen utgår från den genomsnittliga kostnaden för gator och vägar i räkenskapsammandraget. Befintlig utjämning är en merkostnadsutjämning, bara kommuner med beräknade merkostnader får ett tillägg, övriga får noll. Detta innebär att strukturkostnaden (summa alla standardkostnader) för kommuner, och rikssnittet, ökar. Det betyder däremot inte per automatik att bidrag och avgifter ökar.

Vad gäller delmodellen för gator och vägar anser stadskontoret att den föreslagna kopplingen till räkenskapsammandraget är positiv så länge som inrapporterade uppgifter är kompletta och helt jämförbara mellan kommunerna. Stadskontoret ser det som positivt att klimatkompensationen uppdateras.

Ny delmodell för räddningstjänst (tidigare del av infrastruktur och skydd)

Utredningens förslag till förändring

En ny delmodell benämnd räddningstjänst införs inom kostnadsutjämningen. Komponenten för räddningstjänst inom ramen för delmodellen för infrastruktur och skydd överförs till delmodellen för räddningstjänst inom kostnadsutjämningen.

Delmodellen baseras på lokalt befolkningsunderlag och invånardistans.

Den genomsnittliga nettokostnaden uppdateras årligen med underlag från kommunernas räkenskapsammandrag.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom delmodellen innebära ett försämrat utfall om 1 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 3 mnkr.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

I sitt stödmaterial till kommunerna förtydligar SKR att en viktig förändring är att den föreslagna modellen utgår från den genomsnittliga kostnaden för räddningstjänst i riket

utifrån räkenskapssammandraget. Befintlig utjämning är en merkostnadsutjämning, bara kommuner med beräknade merkostnader får ett tillägg, övriga får noll. Detta innebär att strukturkostnaden (summa alla standardkostnader) för kommuner, och rikssnittet, ökar. Det betyder däremot inte per automatik att bidrag och avgifter ökar.

De kommunvisa utfallen beräknas i förslaget som kontinuerlig modell, där alla kommuner under snittet får samma värde. Befintlig utjämning delar in kommunerna i fyra grupper. Samma bakomliggande variabler (invånardistans och lokalt befolkningsunderlag) används i förslaget som i befintliga utjämningen.

Vad gäller räddningstjänst ser stadskontoret positivt på den föreslagna kopplingen till räkenskapssammandraget så länge som inrapporterade uppgifter är kompletta och helt jämförbara mellan kommunerna.

Kollektivtrafik

Utredningens förslag till förändring

Delmodellen för kollektivtrafik uppdateras med de tidigare variablerna antal boende i tätort och andelen pendlare över kommungräns. Variabeln invånardistans byts ut mot medeldistansen. Nuvarande fördelning mellan kommun och region behålls. Fördelningen av standardkostnaden för kommuner i län med delat ansvar bestäms inom länet. I de fall länet inte inkommer med en fördelning baseras denna på en uppdaterad statistisk modell. Den uppdaterade statistiska modellen för kommuner baseras på variablerna tätortsbefolkningen och invånardistansen.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom delmodellen innebära ett försämrat utfall om 70 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 25 mnkr. Uppdateringen utifrån aktuella kostnadsuppgifter har medfört minskad omfördelning, vilket påverkar Malmö negativt.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

I sitt stödmaterial till kommunerna förtydligar SKR att modellen i förslaget är i princip densamma som i befintlig utjämning, delad mellan kommuner och regioner och bygger delvis på samma variabler, men beräkningen är uppdaterad utifrån aktuella kostnadsuppgifter. Detta medför minskad omfördelning. I beräkningen av behoven av trafik (som skattas på regionnivå) används det nya måttet "medeldistans" istället för invånardistans. Dessa har en mycket snarlik fördelning.

En variabel som används inom modellen för kollektivtrafik är andel invånare i länet som pendlar över kommungräns. Stadskontoret menar att pendling över nationsgräns även bör prövas och beaktas om det är signifikant.

LSS-utjämnings

Utredningens förslag till förändring

Personalkostnadsindex tas bort från utjämningsmodellen.

En särskild **ventil för stora vårdbehov** i främst små kommuner införs.

Prislapparna för boende med särskild service och för personlig assistans uppdateras. Prislappen för personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) delas upp i två olika prislappar.

Beräkningen av kostnaden för de 20 första timmarna personlig assistans ändras så att uppgifter från Försäkringskassan ska användas.

Merkostnadskomponenter för **högt strukturellt löneläge och övergripande administration** införs.

Beräkningen för antalet insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade ändras och ska beräknas som ett genomsnitt av minst två mättillfällen under året.

Beräkningen av kommunens bidrag eller avgift i den grundläggande standardkostnaden ändras och ska divideras med **folkmängden den 31 december två år före utjämningsåret**.

Regeringen ger berörda myndigheter i **uppdrag att säkerställa kvaliteten på uppgifterna avseende insatser enligt socialtjänstlagen** (2001:453) för personer under 65 år för att en modell på sikt ska kunna införas. Modellen ska bygga på antalet insatser i kommunen och den riksgenomsnittliga kostnaden för insatserna.

Ekonomiska effekter för Malmö stad

För Malmö stad skulle de föreslagna förändringarna inom modellen innebära ett försämrat utfall om 468 kronor per invånare, motsvarande totalt cirka 170 mnkr. Denna totala försämring förklaras till största delen av borttagandet av personalkostnadsindex men även andra föreslagna förändringar av modellen har en viss påverkan.

Stadskontorets kommentarer och bedömningar

Den nuvarande LSS-utjämnings avviker från den övriga kostnadsutjämnings såtillvida att den i högre utsträckning är påverkbar. Denna påverkbarhet består dels i användandet av ett så kallat personalkostnadsindex som bygger på respektive kommuns faktiska personalkostnader, dels i att modellen utgår från respektive kommuns faktiska insatser enligt LSS. Stadskontoret anser att det är rimligt att utredningen fått i uppdrag att analysera hur denna påverkbarhet kan minskas.

Personalkostnadsindex och vårdtyngd

Utredningen har genomfört en analys av sambandet mellan personalkostnadsindex och vårdtyngd inom boende med särskild service. Vårdtyngden bygger på vårdtyngdsmätningar genomförda av företaget Ensolution i 32 av landets kommuner. Spridningen avseende bland annat storlek och personalkostnadsindex anser utredningen är tillfredsställande. Analysen kan inte fastställa något samband mellan personalkostnadsindex och vårdtyngd. Utredningen drar därför slutsatsen att personalkostnadsindexet inte avspeglar vårdtyngd, så som implicit antas i dagens modell, utan andra faktorer som till exempel ambition och effektivitet. Därför anser utredningen att personalkostnadsindex bör avskaffas.

Stadskontoret konstaterar att antalet kommuner som ingår i Ensolutions vårdtyngdsmätning är relativt litet. Det kan finnas faktorer som gör att urvalet av kommuner i vårdtyngdsmätningen inte är representativt för hela landet. Det skulle kunna vara så att kommuner med ett svagt samband mellan vårdtyngd och personalkostnadsindex är överrepresenterade. Detta då kommuner med ekonomiska utmaningar som står inför ett förändringsarbete i större utsträckning kan ha deltagit i Ensolutions vårdtyngdsmätning. Det skulle även kunna finnas systematiska skillnader i organisation av verksamheten och samband med andra insatser enligt LSS. Det är oklart om utredningen övervägt sådana eventuella skillnader.

Stadskontoret menar även att det är vanskligt att låta en vårdtyngdsmätning avseende en typ av insats enligt LSS påverka omfördelningen av kostnaderna för alla LSS-insatser. Ett alternativ till detta skulle kunna vara att låta analysen få genomslag till 60%, motsvarande så stor del av rikets totala kostnader enligt LSS som utgörs av kostnader för boende med särskilt stöd.

Insatser enligt Socialtjänstlagen

I dagens system sker ingen utjämning för kostnader för insatser till funktionshindrade enligt Socialtjänstlagen (SoL). Utredningen anser att relevant statistik först bör kvalitetssäkras varefter en modell liknande den för insatser enligt LSS bör införas. Denna delmodell skulle bygga på respektive kommuns insatser och rikets genomsnittskostnad. Stadskontoret anser att en sådan delmodell skulle hantera det grundläggande problemet avseende påverkbarhet, det vill säga de incitament som finns i dagens modell att fatta beslut enligt LSS i stället för enligt SoL. Stadskontorets analys av tillgänglig statistik visar att Malmö stad skulle bli betalare även i en sådan delmodell.

Utredningen resonerar även om att användandet av insatser beslutade av kommunen i en utjämningsmodell i sig kan innebära en påverkbarhet: ”En fråga är hur stor påverkan kommunen har på antalet personer med olika insatser. Lagstiftningen innebär mycket

starka rättigheter för individerna. Samtidigt finns det säkert skillnader i kommunernas handläggning av olika LSS-beslut.” Trots detta resonemang föreslår utredningen en modell för utjämning av kostnader för insatser till funktionshindrade, som bygger på just kommunernas beslutade insatser. Stadskontoret anser inte att det är önskvärt att ytterligare en delmodell införs som är teoretisk påverkbar genom att den bygger på respektive kommuns egna beslut om insatser.

Huvudmannaskap personlig assistans

Den 1 mars 2023 överlämnade huvudmannaskapsutredningen sitt betänkande Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans, Ökad likvärdighet, långsiktighet och kvalitet (SOU 2023:9). Utredningen föreslår ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Förslaget innebär att all personlig assistans i framtiden ska beslutas och finansieras av Försäkringskassan inom ramen för assistansersättningen. Utredningen föreslår att kommunerna ska fortsätta att utföra personlig assistans om den enskilde begär det. Våren 2024 har dock ingen proposition om förstatligande ännu presenterats och på nationell nivå signaleras att förändringen kan dröja till 2027 eller 2028.

Stadskontoret anser att den föreslagna förändringen att ta bort personalkostnadsindex bör föregås av ett beslut om huvudmannaskap avseende personlig assistans. Ett förändrat huvudmannaskap avseende personlig assistans skulle få stor påverkan på kommunernas kostnader och LSS-utjämningen.

Strukturbidrag och införandebidrag

Utredningens förslag till förändring avseende strukturbidrag

Strukturbidraget tas bort.

Den del av strukturbidraget för kommuner som avser svagt befolkningsunderlag uppdateras med aktuella uppgifter om lokalt och regionalt befolkningsunderlag och införs som ett bidrag till kommuner för svagt befolkningsunderlag som en egen del under anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag för kommuner.

Den del av strukturbidraget för kommuner som inte avser svagt befolkningsunderlag minskas med högst 500 kronor per invånare. Kvarstående bidrag blir en del av det fasta införandebidraget.

Den del av strukturbidraget för regioner som avser små regioner tas bort. Den del av strukturbidraget som inte avser små regioner minskas med högst 250 kronor per invånare. Kvarstående bidrag blir en del av det fasta införandebidraget.

Utredningens förslag till förändring avseende införandebidrag

Ett fast införandebidrag införs i det kommunalekonomiska utjämningsystemet för kommuner som har negativa förändringar som

överstiger 1 500 kronor per invånare. Införandebidraget ska vara inklusive finansiering.

Ett fast införandebidrag införs i det kommunalekonomiska utjämningsystemet för regioner som har negativa förändringar som överstiger 750 kronor per invånare. Införandebidraget ska vara inklusive finansiering.

En kommuns rätt till införandebidrag i det kommunalekonomiska utjämningsystemet ändras så att den maximala förändringen per år uppgår till 300 kronor per invånare, inklusive finansiering. För regioner ligger beloppet på 250 kronor per invånare och år, inklusive finansiering.

Ett införandebidrag till kommuner för förändringar i utjämningen för insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade införs. Införandebidraget ska vara inklusive finansiering. En kommun som får en bidragsminskning i systemet för utjämning av kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade ska ha rätt till ett årligt införandebidrag så att den maximala förändringen per år uppgår till 250 kronor per invånare, inklusive finansiering.

En begränsning införs så att den maximala årliga förändringen av de båda bidragsminskningarna ovan bestäms till 400 kronor per invånare och år för kommunerna.

Ekonomiska effekter för Malmö stad av strukturbidraget

Malmö stad tappar 32 kronor per invånare med anledning av att befintligt strukturbidrag tas bort. Samtidigt ökar regleringsposten med cirka 21 kronor per invånare. Nettoeffekten blir -11 kronor per invånare.

Ekonomiska effekter för Malmö stad av införandebidragen

Bidrag:	År 1	År 2	År 3	År 4
Införandebidrag 1	269	0	0	0
Införandebidrag 2	215	0	0	0
Effekt på regleringspost	-686	-272	-140	-57
Summa	-202	-272	-140	-57
Införande LSS netto	218	-32	-7	-1
Summa	16	-304	-147	-58
Förändring av total effekt från år 1	0	-320	-163	-74

Stadskontorets kommentarer och bedömningar

Stadskontoret ser det som positivt ur förenklingssynpunkt att strukturbidraget tas bort. Det är tveksamt om det blir enklare i praktiken med tanke på att en liknande del införs i form av det fasta införandebidraget (se även avsnittet modellstruktur i denna tjänsteskrivelse).

Stadskontoret bedömer att det är rimligt att det finns införandebidrag men anser att förslaget är svåröverskådligt. Beroende på hur gränsvärdena sätts får det stor påverkan på kommunernas ekonomi under införandeåren. Stadskontoret menar att gränsvärdena borde motiveras bättre, med tanke på de ekonomiska konsekvenser de får både för kommunerna som mottar införandebidrag och alla andra kommuner som bidrar till finansieringen. Stadskontoret vill också framhäva vikten av att ha ett så litet permanent införandebidrag som möjligt, helst inget alls, för att modellen ska upplevas enkel och komplett.

Effekter vid sammanläggningar

Utredningens förslag till förändring

Nuvarande lagstiftning ändras så att det framgår att beräkningen av bidrag ska grundas på summan av de ingående kommunernas bidrag för svagt befolkningsunderlag, fast införandebidrag, införandebidrag, standardkostnader för räddningstjänst, befolkningsminskning och politisk verksamhet samt merkostnadskomponenten för administration, räknat i kronor.

Det införs en bestämmelse om att den nya kommunen, efter de fyra närmast följande åren från och med indelningsändringen trädde i kraft, får behålla summan, räknat i kronor, av de ingående kommunernas bidrag för svagt befolkningsunderlag och fasta införandebidrag.

Det införs en bestämmelse om hur beräkningen av fast införandebidrag och införandebidrag ska göras när en region samman-läggs med en region eller flera andra regioner. Den nya regionens fasta införandebidrag och införandebidrag ska, det utjämningsår då indelningen träder i kraft och de därpå följande tre åren, grundas på summan, räknat i kronor, av de ingående regionernas fasta införandebidrag och införandebidrag.

Det införs en bestämmelse om att den nya regionen, efter de fyra närmast följande åren från och med indelningsändringen trädde i kraft, får behålla summan, räknat i kronor, av de ingående regionernas fasta införandebidrag.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

Stadskontoret har inga synpunkter på utredningens förslag avseende effekter vid sammanläggningar.

Åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser

Utredningen har genom tilläggsdirektiven fått i uppdrag att lämna förslag för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner.

Utredningen bedömer att staten har utrymme att under vissa specifika omständigheter begränsa den kommunala beskattningsrätten eller införa liknande åtgärder genom lag om det behövs för att motverka samhällsekonomisk obalans.

Utredningens bedömning och förslag till förändring

Kommitténs bedömning: Staten har utrymme att (1) **begränsa den kommunala beskattningsrätten** eller införa liknande åtgärder genom lag (2) om det behövs för att motverka samhällsekonomisk obalans. Det kan göras för (3) en begränsad tid om det (4) föreligger mycket speciella omständigheter och det (5) dels lämnas utrymme för en fri sektor inom vilken kommunerna och regionerna kan ombesörja egna angelägenheter, (6) dels lämnas åtminstone en viss frihet för kommunerna och regionerna när det gäller att fastställa skattesatsen.

Ett kontinuerligt arbete för att bedriva den kommunala verksamheten effektivt kan motverka höga och ökande skattesatser. Det kan därför finnas skäl för staten att genom olika åtgärder underlätta kommunernas och regionernas arbete med att effektivisera den kommunala verksamheten.

Kommitténs förslag: Regeringen ska inrätta en **delegation** som ett särskilt beslutsorgan inom en lämplig myndighet. Delegationen ska ges i uppgift att pröva frågor om stöd till enskilda kommuner och regioner i syfte att främja ett effektivt resursutnyttjande. Delegationen ska också ges i uppgift att följa upp och utvärdera beslutade stöd samt göra en bedömning av vilka åtgärder som visat sig vara mest effektiva.

Statens **bidrag till Rådet för främjande av kommunala analyser** ska ökas för att föreningen ska kunna utöka sitt arbete med att vidareutveckla möjligheterna till jämförelser och analyser av effektivitet och ett utökat stöd till kommuner och regioner i denna fråga.

Stadskontoret kommentarer och bedömningar

Begränsningar av den kommunala beskattningsrätten

Stadskontoret bedömer att utredningen gör en korrekt bedömning av det rådande rättsläget. Stadskontoret anser dock att det, med tanke på det kommunala självstyret och den lokala demokratin, inte är önskvärt att staten begränsar den kommunala beskattningsrätten mer än vad som är absolut nödvändigt.

Effektivisera den kommunala verksamheten

Utredningen lyfter fram att ett sätt att motverka höga och ökande skattesatser är att öka effektiviteten i den kommunala sektorn. Stadskontoret delar utredningens bedömning att en effektiv bedriven kommunal verksamhet är en nyckel för att minska behovet av höjda skatter. Stadskontoret tycker att det är positivt att utredningen är noga med att skilja mellan låga utgifter och effektivitet. Effektivitet är hur mycket kvalitet man får ut per investerad krona, inte hur mycket man investerar. En skola med en stor budget kan alljämt vara effektiv om den levererar bra resultat i relation till sina utgifter.

Utredningen lyfter fram några förslag från tidigare utredningar om hur staten kan stödja kommunerna i ett effektiviseringsarbete. Utredningen har dock inte haft tid att analysera om dessa hade kunnat ligga till grund för förslag från utredningen.

Delegation

Utredningens föreslår att en delegation inrättas dit kommuner kan ansöka om medel för att kunna genomföra effektiviseringsåtgärder. Delegationen, eller en närliggande myndighet, ska sedan även följa upp resultatet av sitt arbete och analysera vilka insatser som ger bäst resultat. Stadskontoret ser positivt på att staten inför en sådan delegation med möjlighet att stödja de kommuner som anser att de har behov. I slutändan är det dock alltid kommunerna själva som kan sin verksamhet och de lokala förutsättningarna bäst. Det är därför de som är bäst lämpade att effektivisera den egna verksamheten.

Bidrag till Rådet för främjande av kommunala analyser

Utredningen föreslår att öka stödet till Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Med hjälp av detta stöd skulle RKA kunna förbättra sina mått på till exempel effektivitet. Utredningen menar att detta skulle underlätta jämförelser mellan kommuner och på så sätt kunna bidra till effektiviseringar. Tjänstepersoner i Malmö stad använder ofta RKA:s databas Kolada för att göra jämförelser med andra kommuner. Deras mått på effektivitet är intressanta och kan ligga till grund för diskussioner om hur man kan effektivisera en kommuns verksamhet. Stadskontoret ställer sig positivt till att RKA får ett utökat uppdrag och lämpliga resurser för detta. Detta kan dock staten enbart genomföra tillsammans med SKR som, tillsammans med staten, driver RKA.

Utredningen diskuterar i andra delar av utredningen tidigare förslag att införa en statlig effektivitetspremie till de kommuner som anses mest produktiva, eller som förbättrar sin produktivitet mest. Utredningen lämnar inget förslag om att ett sådant system ska införas, men anser att om det skulle införas måste först dagens effektivitetsindikatorer förbättras. Stadskontoret delar uppfattningen att dagens mått inte håller en tillräckligt hög kvalitet för att användas för bedömningar av resursfördelningar. Det är inte heller säkert att enskilda kvantitativa mått någonsin kan fånga något så komplext. Trots detta anser stadskontoret att det är önskvärt att förbättra nuvarande effektivitetsmått. Dessa kan sedan utgöra en startpunkt för djupare analyser av skillnader i effektivitet mellan kommuner.

Sammanfattning av de ekonomiska effekterna

Tabellerna nedan sammanfattar de ekonomiska effekterna för Malmö av de förslag som utredningen föreslår. Siffrorna visar hur mycket mer eller mindre Malmö hade fått per invånare och totalt om de föreslagna förändringarna hade gällt istället för nuvarande

system utjämningsåret 2024. Förslaget är att förändringarna ska genomföras till 2026 års utjämningsår. Det är viktigt att notera att det faktiska utfallet med all säkerhet då kommer att skilja sig från siffrorna i tabellerna eftersom förutsättningarna då kommer att vara annorlunda. Både antalet invånare, ålderssammansättningen, skattekraften och mycket annat kommer att ha utvecklats fram till 2026 jämfört med 2024, både i Malmö och övriga kommuner. Till exempel är det troligt att Malmö inte kommer att få någon ersättning för eftersläpning 2026, även med de nya reglerna (se kapitlet om eftersläpning ovan).

I Tabell 2 redovisas de ekonomiska effekterna utan det icke-permanenta införandebidraget (se kapitlet om införandebidrag ovan). Detta kan ses som effekterna på lång sikt för Malmö.

Tabell 2 sammanfattning av de ekonomiska effekterna för Malmö, exklusive införandebidrag

Nettoeffekter	Förändring (kr/inv)	Förändring (mnkr)
Inkomstutjämnings	+59	+21
Kostnadsutjämnings	-59	-21
Eftersläpning	+82	+30
Strukturbidrag	-11	-4
Avrundningseffekter	+6	+2
Totalt, utjämningsystemet	+77	+28
LSS-utjämnings	-468	-169
Finansiering av fast införandebidrag	-26	- 9
Total förändring	-416	-150

I Tabell 3 redovisas effekterna inklusive införandebidrag. Effekten av införandebidragen varierar från år till år. Eftersom införandebidraget finansieras genom utjämningsystemet kan effekten vara negativ då Malmö är med och finansierar andra kommuners införandebidrag (se kapitlet om införandebidrag ovan). Notera att de exakta siffrorna kommer att bero på hur befolkningssammansättningen, skattekraften

med mera faktiskt ser ut 2026 och åren efter. Siffrorna i tabellen utgår, precis som Tabell 1 från att allt i övrigt är så som det var utjämningsåret 2024.

Tabell 3 Ekonomiska effekter för Malmö, inklusive införandebidrag

År efter införandet	Förändring, lång sikt (kr/inv)	Införandebidrag (kr/inv)	Förändring (kr/inv)	Förändring (mnkr)
År 1	-416	16	-400	-150
År 2	-416	-304	-720	-260
År 3	-416	-147	-563	-200
År 4	-416	-58	-474	-170
År 5	-416	0	-416	-150

Ansvariga

Emma Sandberg Enhetschef

Agnes Wemme Nämndsekreterare

Anna Westerling Ekonomidirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör